

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาตำบล ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตาก อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ในครั้งนี้ ผู้ศึกษา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาตำบล ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตาก และศึกษาแนวทางในการพัฒนาตำบลซึ่งจะได้จากกระบวนการศึกษาค้นคว้าและการตอบแบบสอบถาม จากข้อเสนอแนะของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อนำผลจากแบบสอบถามมาประมวลวิเคราะห์ ปรับปรุงหาแนวทางในการพัฒนาตำบลโพธิ์ตาก ซึ่งผู้ศึกษา ได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร งานด้านวิชาการ งานวิจัย และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการสร้างแบบสอบถาม และกำหนดแนวทางในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. วิธีการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการศึกษา คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ในเขตพื้นที่ตำบลโพธิ์ตาก ทั้ง 10 หมู่บ้าน จำนวน 1,173 ครัวเรือน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประชากรในการศึกษา

หมู่ที่	หมู่บ้าน	หัวหน้าครัวเรือน(คน)
1	หนองบัว	126
2	โพธิ์ตาก	148
3	โคกกุง	186
4	โคกก่อง	107
5	หนองคำ	149
6	หน้าฐานบิน	35
7	สุขเกษม	93
8	สุขเกษม	108
9	โพธิ์ตาก	126
10	โคกก่อง	95
	รวม	1,173

2. กลุ่มตัวอย่าง

หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ในเขตพื้นที่ตำบลโพธิ์ตาก ทั้ง 10 หมู่บ้าน จำนวน 299 คน ซึ่งได้จากการสุ่ม ดังนี้

2.1 ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ยามานะ (Yamane, 1973 : 727 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นในการศึกษาครั้งนี้ยอมให้เกิดขึ้นร้อยละ

0.05 แทนค่าในสูตรขนาดตัวอย่าง

$$(n) = \frac{1,173}{1 + [1,173 (0.05)^2]} = 299$$

สรุปขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 299 คน โดยหาสัดส่วนจากกลุ่มประชากรด้วยการสุ่มตัวอย่างจำนวนประชากร โดยเปรียบเทียบบัญญัติไตรยางศ์ การคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

$$\text{บ้านหนองบัว} = \frac{126 \times 299}{1,173} = 32$$

และผลการคำนวณหมู่บ้านอื่นๆ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างหัวหน้าครัวเรือนของหมู่บ้าน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตาก ที่ใช้ในการศึกษา

หมู่ที่	บ้าน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	หนองบัว	126	32
2	โพธิ์ตาก	148	38
3	โคกกุง	186	47
4	โคกก่อง	107	27
5	หนองคำ	149	38
6	หน้าฐานบิน	35	9
7	สุขเกษม	93	24
8	สุขเกษม	108	27
9	โพธิ์ตาก	126	32
10	โคกก่อง	95	24
	รวม	1,173	299

เมื่อผู้ศึกษาได้สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก โดยเขียนรายชื่อกลุ่มประชากรลงในกล่อง และจับฉลากขึ้นมาทีละใบเมื่อได้รายชื่อใดก็จดบันทึกไว้ แล้วนำรายชื่อดังกล่าวใส่ในกล่องเหมือนเดิม เพื่อให้มีโอกาสเท่าๆกันในการเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการจนครบ กรณีได้ชื่อเดิมจะดำเนินการจับใหม่

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาตำบล ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตาก อำเภอเมืองจังหวัดนครพนม โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ อายุ และรายได้

ส่วนที่ 2 คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ซึ่งสอบถามระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาตำบลตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตาก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม และสอบถามข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตาก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยแยกประเด็นรายการคำถาม ให้ครอบคลุมยุทธศาสตร์การพัฒนา จำนวน 6 ยุทธศาสตร์ รวม 30 ข้อ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 6 ข้อ
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเกษตร จำนวน 6 ข้อ
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านอุตสาหกรรม จำนวน 4 ข้อ
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว จำนวน 3 ข้อ
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 5 ข้อ
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านบ้านเมืองน่าอยู่ จำนวน 6 ข้อ

โดยมีระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาตำบล ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการพัฒนามากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการพัฒนามาก
- 3 หมายถึง มีการพัฒนาปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการพัฒนาน้อย
- 1 หมายถึง มีการพัฒนาน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาตำบลตามกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตาก ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น

วิธีการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ

1. วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษามีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตาก การสร้างแบบสอบถาม สถิติและการวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับความคิดเห็นของประชาชนในการพัฒนาตำบล และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

1.2 กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมคำถามของการศึกษาค้นคว้า

1.3 กำหนดรายละเอียดประเด็นในการเก็บรวบรวมข้อมูลในแบบสอบถาม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

1.4 สร้างข้อคำถามและรายละเอียดในแบบสอบถาม

1.5 เสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องด้านองค์ประกอบ ด้านเนื้อหา การใช้ภาษา ความครอบคลุม

1.6 ปรับปรุงข้อคำถามรายละเอียด ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. การตรวจสอบเครื่องมือ

2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา โดยหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถาม (Item of Objective Congruence หรือ IOC) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 249) โดยกำหนดให้

เห็นด้วย มีค่าเท่ากับ + 1

ไม่แน่ใจ มีค่าเท่ากับ 0

ไม่เห็นด้วย มีค่าเท่ากับ - 1

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

2.1.1 นางฉัตติยา สารวรรณ วุฒิศึกศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย)

ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนบ้านหนองคำ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและความถูกต้องของภาษา

2.1.2 นายสว่าง บรรหาร วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต (การวัดและประเมินผล) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านสุขเกษม ตำบลโพธิ์ตาก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

2.1.3 นายฉลาด แก้วพิลา วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง) ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตาก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผู้เชี่ยวชาญด้าน โครงสร้างเนื้อหาในงานศึกษาค้นคว้า

2.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วหาค่า IOC ผลความสอดคล้องมีค่า 1 ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนตำบลโพธิ์ตาก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่าย ระหว่างรายข้อและรวมทุกข้อ (Item-Total Correlation) และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นทางสถิติ พบว่ามีค่าความเชื่อมั่น .97

2.3 นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประสานขอความร่วมมือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนในบ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลโพธิ์ตาก

2. ให้มีผู้ช่วยศึกษาในการเก็บข้อมูล จำนวน 1 คน ต่อหนึ่งหมู่บ้าน เพื่อนำแบบสอบถามแจกให้กลุ่มตัวอย่าง ชี้แจงจุดประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และลงเก็บข้อมูลตามจำนวนหมู่บ้านทั้ง 10 หมู่บ้าน ตามกลุ่มตัวอย่างที่ได้เลือก

3. ผู้ศึกษาและผู้ช่วยผู้ศึกษาดำเนินการเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มประชากรตัวอย่างครบตามจำนวนคิดเป็นร้อยละ 100 แล้วดำเนินการประมวลผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

เกณฑ์การแบ่งช่วงชั้นคะแนนจากจำนวนระดับชั้นเท่ากับ 5 ชั้น (คะแนนจาก 1 ถึง 5) จำนวนได้จากสูตร นี้

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับชั้น}}$$

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.8$$

ฉะนั้นในแต่ละช่องคะแนนของระดับชั้น จะเท่ากับ 0.8 คิดเป็นเกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนในแต่ละระดับชั้น จากเกณฑ์ดังกล่าว ผู้ศึกษาได้กำหนดการแปลความหมาย ระดับของความคิดเห็นของประชาชนในการพัฒนาตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบล โพธิ์ตาก ดังนี้

ระดับคะแนน 1.00-1.80 หมายถึง มีการพัฒนาระดับน้อยที่สุด

ระดับคะแนน 1.81-2.60 หมายถึง มีการพัฒนาระดับน้อย

ระดับคะแนน 2.61-3.40 หมายถึง มีการพัฒนาระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 3.41-4.20 หมายถึง มีการพัฒนาระดับมาก

ระดับคะแนน 4.21-5.00 หมายถึง มีการพัฒนาระดับมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ใช้ค่า IOC เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม และการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีรายละเอียดในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ และสถิติร้อยละ

เมื่อได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง (หัวหน้าครัวเรือน) เรียบร้อยแล้วผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ข้อมูลทั้งหมด จากนั้นนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปประมวลผลข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเทียบหาระดับความต้องการพัฒนา ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีการพัฒนา มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีการพัฒนา มาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีการพัฒนา ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีการพัฒนา น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีการพัฒนา น้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์แบบแจกแจงความถี่สำหรับคำถามแบบปลายเปิด และอธิบายลักษณะเป็นเชิงพรรณนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY